

Lovforslag nr. L 25. Fremsat den 26. oktober 1994 af Frank Aaen (EL) og Jette Gottlieb (EL)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om butikstid

(Ophævelse af varesortimentsbegrænsning m.v.)

§ 1

I lov om butikstid, jf. lov nr. 169 af 16. marts 1994, foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

»§ 1. Butikstiden i detailhandelen er på hverdage fra kl. 6 til kl. 19, lørdag dog fra kl. 6 til kl. 14.

Stk. 2. Den første lørdag i måneden forlænges butikstiden til kl. 17. Påske- og pinselørdag samt den sidste lørdag før juleaftensdag er butikstiden fra kl. 10 til kl. 19.

Stk. 3. 1. maj, grundlovsdag og 31. december er butikstiden fra kl. 6 til kl. 12. 24. december holdes lukket som på søn- og helligdage.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1-3 gælder ikke for butikker, der sælger dagligvarer, jf. stk. 5 og hvor salgsarealet er på højst 200 m², hvis følgende betingelser er opfyldt:

- a) hvis der er ansat lønnet personale, skal der være indgået en overenskomst eller anden bindende aftale, der giver de ansatte afspadsering for arbejdstid ud over den almindelige butikstid. Afspadseringen skal som minimum udgøre en halv time pr. arbejdstime i tidsrummet fra kl. 19 til kl. 22 og 1 time pr. arbejdstime i andre tidsrum uden for almindelig butikstid,
- b) elever og lærlinge samt ansatte under 18 år må ikke arbejde efter kl. 19,
- c) hvis der er ansat lønnet personale, skal der efter kl. 19 være mindst to på arbejde ad gangen,

Stk. 5. Der må ikke sælges stærke drikke uden for almindelig butikstid, kun dagligvarer.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter regler om, hvilke varer der er dagligvarer.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan efter samme betingelser som nævnt i stk. 4, litra a-c, give tilladelse til åbning ud over almindelig butikstid til servicebutikker, der i tilknytning til salg af dagligvarer varetager forskellige former for offentlige servicefunktioner, herunder funktioner for postvæsenet, DSB, regionale trafikelskaber, arbejdsformidlingen, biblioteker og sportsanlæg.

Stk. 7. Kunder, som befinder sig i en butik ved butikstidens ophør, kan ekspederes i indtil et kvarter efter dette tidspunkt.

Stk. 8. Stk. 1-3 finder ikke anvendelse på salg fra automater. Detailsalg af stærke drikke må dog ikke ske fra automater.

Stk. 9. Frisørsaloner og saloner for skønhedspleje må ikke holdes åbne for publikum uden for de i stk. 1-3 angivne butikstider. Kunder, som befinder sig i en sådan salon efter butikstidens ophør, kan dog ekspederes i indtil en time efter dette tidspunkt.

Stk. 10. Loven gælder ikke for apoteker, jf. lov nr. 279 af 6. juni 1984 om apoteksvirksomhed med senere ændringer.«

2. I § 2, *stk. 1*, indsættes efter »varer«: », hvis betingelserne i § 1, stk. 4, litra a-c, er opfyldt«.

3. § 3 ophæves.

4. I § 4, *stk. 1*, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Dog skal betingelserne i § 1, stk. 4, litra a-c, være opfyldt.«

F. t. l. vedr. butikstid

5. I § 5, indsættes efter stk. 4 som nyt stk. 5:

»Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan ikke give tilladelse til udvidede butikstider, jf. stk. 1-4, medmindre betingelserne i § 1, stk. 4 litra a-c er opfyldt.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.

6. I § 6 indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Dog skal betingelserne i § 1, stk. 4, litra a-c, være opfyldt.«

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Med lovforslaget gives der mulighed for at kunne købe dagligvarer uden for den almindelige butikstid og uden den nugældende lovs regler om begrænset varesortiment.

På denne baggrund foreslås en opstramning af den almindelige butikstid. Mulighederne for at købe ikkedagligvarer er rigelige med en åbningstid til kl. 19 og med en lang lørdag i hver måned og med de undtagelser, der i øvrigt fremgår af loven.

Som forudsætning for udvidet åbning om aftenen og om natten kræves aftaler om afspadsering, der opfylder visse minimumsbetingelser. Desuden bemærkes i forhold til lov om arbejdsløshedsforsikring, at ansatte kan afvise aften- og natarbejde uden at miste dagpengeretten.

Med krav om afspadsering sikres de ansatte mulighed for et normalt familieliv og for at kunne deltage i sociale aktiviteter, selv om de skal arbejde om aftenen eller om natten. Disse betingelser udstrækkes til at gælde alle butikker, der har åbent uden for almindelig butikstid.

Der er tale om minimumskrav, der skal være opfyldt, for at man kan have åbent ud over almindelig butikstid. Det er op til ansatte, fagbevægelse og arbejdsgivere at indgå overenskomster eller andre bindende aftaler, der opfylder disse minimumskrav. Der er således fortsat fri aftaleret inden for butiksområdet.

Børnearbejde forbydes i aften- og nattetimerne, ligesom der indføres en regel om, at der om aftenen eller om natten skal være mindst to på arbejde.

Lovforslaget er udformet, så det beskytter de små butikker mod urimelig konkurrence fra store og dermed giver bedre muligheder for at bevare dagligvarebutikker i nærmiljøet. Reglerne vil endvidere give specialbutikkerne bedre mulighed for at overleve – hvilket ikke vil være tilfældet med en mere generel liberalisering af lukkeloven.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1, 2 og 4-6

Det foreslås, at butikstiden i detailhandelen på hverdage er fra kl. 6 til kl. 19, lørdage dog fra kl. 6 til kl. 14. Den første lørdag i måneden kan butikstiden forlænges til kl. 17, ligesom butikstiden kan forlænges til kl. 19 påske- og pinselørdag og lørdag før juleaftensdag. Det foreslås endvidere, at butikstiden 1. maj, grundlovsdag og den 31. december er til kl. 12.

Endelig foreslås det, at reglerne om butikstid ikke gælder for butikker, der handler med dagligvarer og med højst 200 m² salgsareal, når visse betingelser, herunder personalets adgang til at afspadserere, alder m.v., er opfyldt. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter, hvilke varer der er dagligvarer, men der må ikke handles med stærke drikke.

Bestemmelsen i § 1, stk. 5, vedrørende servicebutikker er foreslået for at give ekstra muligheder for at kunne bevare dagligvarebutikker i nærområdet, særligt i mindre byer. Der er taget højde for evt. anden lovgivning, der udvider mulighederne for at etablere sådanne servicebutikker, f.eks. i kommunalt regi eller i et samarbejde mellem private og offentlige myndigheder.

Kommunalbestyrelsens adgang til at give tilladelse til udvidede butikstider i butikker beliggende i særlige områder m.v. gøres betinget af, at de i § 1, stk. 4 litra a-c foreslåede betingelser er opfyldt.

Til nr. 3

Det foreslås, at bestemmelsen i § 3 ophæves, da reglerne om butikstid ikke gælder for butikker, der handler med dagligvarer, hvis betingelserne i § 1, stk. 4, er opfyldt.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.